ILMOTUSHINNAT: Kihlaus- ja vihkimä-ilmotukset $3 kerta, $5 kaksi kertaa tavallista kokoa ja suuremmat ilmotukset 70c palstatuumalta. Syntymä-, nimenmuutos- ja kiitoslause-ilmotukset $2 kerta, $3.50 kaksi kertaa tavallista kokoa. Kuoleman-ilmotukset $3 kerta ilman värsyä ja $1 lisämaksua jokaiselta värsyltä ja kiitoslauseesta. Halutaantieto-ilmotukset, korkeintaan 30 sanaa, $1 kerta, kolme kertaa $2. Naima- ja avioero-ilmotukset, korkeintaan 75 sanaa, $4 kerta, kaksi kertaa $7. Suuremmista yhteisilmotuksista tilan mukaan 70c tuuma. Ilmotukset tekstin joukossa (paikkakunta-uutisilmotukset) $1.20 senttiä tuuma, eli 15c rivi, ladottu 8 pointin kirjasimilla. — Kaikki muut lyhytaikaiset ilmotukset 70c tuuma; 3 kuuk. sopimuksella 60c; 6 kuuk. sopimuksella 50c tuuma. Satunnaisia ilmotuksia tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
Yksi vuosikerta .$5.50.. Kuusi kuukautta 3.00
Kolme kuukautta.$1.60 Yksi kuukausi 60
CANADAAN:
1 vuosikerta $7.00; 6 kuukautta $3.75; 3 kuukautta $2.00
SUOMEEN JA ULKOMAILLE:
Yksi vuosikerta.....$8.50 Kuusi kuukautta.....$4.50
SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:
One Year.....$5.50 Three Months.....$1.60
Six Months.....$3.00 One Month..... .60

No. 269 KESKIVIIKKONA, MARLRASK. 17 P.—WED., NOV. 17 1920.—KOLMASTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIII

SOSIALISTIPUOLUE NEUVOTTELUIHIN EUROPAN OIKEISTOLAISTEN KANSSA

Sveitsin sos.-puolue, Englannin itsenäinen työv.-puolue ja Saksan its. oikeisto kutsuneet osaaottamaan Bernessä pidet. konferenssiin

(Puolueviraston tiedonanto)

CHICAGO, marrask. 16 p. — Yhdysvaltain sosialistipuolue tulee ottamaan osaa kansainväliseen sosialistien kokoukseen Bernessä, Sveitsissä, joulukuun 5 päivänä tänä vuonna. Kokouksen on kutsunut koolle Sveitsin sosialistipuolue, Englannin Independent Labor Party ja Saksan itsenäiset. Puolueen toimeenpaneva komitea on päättänyt lähettää edustajan mainittuun kokoukseen.

Saksan itsenäiset ovat lähettäneet puolueen kansainväliselle sihteerille Morris Hillquitille seuraavan kaapelisanoman:

"Kutsumme puoluettanne kokoukseen Bernessä, joulukuun 5 p:nä. Itsenäiset Sosial-demokraatit — Crispien, Ledebour."

Samalla kertaa sai Hillquit toisenkin kaapelisanoman, joka kuuluu:

"Sveitsin sosialistipuolueen keskuskomitea kutsuu kansainvälisen konferenssin koolle Berneen marraskuun 27 ja 28 p:ksi, keskustelemaan kansainvälisistä suhteista ja Kolmannesta Kansainvälisestä. Kehotamme Amerikan sosialistipuoluetta ottamaan osaa. Huggler, Sveitsin sosialistipuolueen sihteeri.."

Nämä kaksi puoluetta olivat kutsuneet konferenssin koolle kumpikin erikseen, mutta Englannin itsenäisen työväenpuolueen kehotuksesta yhdistivät ne kutsunsa ja sopivat kokoontumispäiväksi joulukuun 5 päivän. Englannin itsenäinen työväenpuolue niinikään sähkötti kansallissihteerille: "Me hartaasti kehotamme puoluettanne sopimaan edustajan lähettämisestä." Lopuksi sai Hillquit Sveitsin puolueelta tiedon että kokoontumispäiväksi oli sovittu joulukuun viides päivä.

Sosialistipuolue päätti Chicagon konventsionissaan pyrkiä Moskovan (Kommunistiseen) Kansainväliseen, määrätyillä ehdoilla, pidättäen puolueelle oikeuden määritellä omat menettelytapansa. Moskovan toimeenpanevalle komitealle tehtiin liittymisanomus, mutta anomuksen vastaanotosta ei ole mitään ilmotettu.

Moskovan järjestö kumminkin kongressissaan heinäkuussa 1920 laati kaikille puolueille liittymisehdot, jotka itseasiassa sulkevat ulos kaikki sosialistiset puolueet länsi-Europassa ja Amerikassa.

Tähän hommaan osaaottavat puolueet ovat kaikki eronneet toisesta kansainvälisestä ja jyrkästi tuomitsevat siviilirauhan periaatteet (sosiali-shovinismin) sodan sattuessa sekä porvarillisiin hallituksiin osanoton millään ehdolla.

Edustajavaltuudet.

Sosialistipuolue hyväksyi päätöslauseen viime toukokuussa, valtuuttaen toimeenpanevan komitean "ottamaan osaa kaikkien todellisten sosialistisen ainesten yteen kansainväliseen yhdistämisliikkeeseen."

Kansallistoimeenpaneva komitea, saatuaan nämä kutsut, toimi päätöslauseen velvotuksen mukaisesti ja päätti lähettää edustajan Bernen konferenssiin vain neuvotteluvaltuuksilla, ilman minkäänlaista valtaa liittää puoluettamme mihinkään uuteen yhtymään. Edustaja velvotetaan seikkaperäisesti tutkimaan Europan sosialistista liikettä ja tutustumaan nykyiseen tilanteeseen sekä antamaan ennakkoluulottomia tietoja puolueemme suhteesta Europan sosialisteihin.

Edustajan on sieltä palattuaan annettava raportti puolueelle ja sen perusteella voi puolue päättää auktoriteettisemmin edessään olevasta kysymyksestä kuin milloinkaan kuuden viime vuoden aikana.

Tätä kirjottaissa äänestää toimeenpaneva komitea edustajasta. New Yorkin konventsionissa valittu kansainvälinen sihteeri ja kolme kansainvälistä edustajaa eivät voi persoonallisten asioidensa vuoksi ottaa osaa konferenssiin. Uusi edustaja on siis valittava.

Konferenssin pääasiallisimman tehtävän uskotaan olevan yrityksen päästä yhteyteen Moskovan toimeenpanevan komitean kanssa voidakseen seikkaperäisesti keskustella ja ehkäpä saada lievennystä rautaisiin liittymisehtoihin, että toisten maitten sosialistipuolueet ja muut bonafide työväenjärjestöt voivat siihen yhtyä. Toivotaan konferenssin tuloksena olevan yhtymisperusteen rakentamisen kaikkien todellisten sosialistipuolueitten todelliseen kansainväliseen yhdistämiseksi.

(Palaamme tähän asiaan toimitussivulla hetimiten. — Toim.)

Miten sodanaikana laivoja rakennettiin

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Nov. 17, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

NEW YORK, marrask. 15 p. — Laivastohallinnolle rakennettujen laivojen huonosta niittauksesta ei ainoastaan huomautettu presidentti Wilsonille mutta lähetettiin paketti rivettiä "todisteeksi" välitöksille, todisti täällä tänään laivastohallinnon asioita tutkivan Walshin komiteaa kuulusteluissa eräs todistaja.

Todistaja oli Thomas H. Purtell, joka sanoi olevansa "vanhan koulun ekspertti niittaaja." Vuonna 1918 oli hän laivahylkyjen tarkastajana Submarine Boat korporatsionin telakoilla.

Osan niittauksesta tällä työmaalla selitti hän "kurjaksi". Hän sanoi, että häntä ylempänä olevat eivät antaneet tukea hänen vältöksilleen huonosta työstä, joten hän lähetti presidentti Wilsonille "sämppelin" huonoista riveteistä.

Hän ei voinut sanoa, näkikö presidentti hänen todistuskappaleitaan, mutta ainakin hänet pantiin työstä pois niiden lähettämisestä.

"Minulle annettiin juuri niin paljon aikaa poistua laivatelakalta, että ehdin ottaa vaatteeni mukaani," sanoi hän.

Jonkun ajan kuluttua vastasi presidentti hänelle sihteerinsä kautta. Sen seurauksena sai hän työnsä takasin ja takamaksun menetetystä ajasta. Hänet lähetettiin Standard Shipbuilding telakoille.

"Näytti ilmeiseltä, että minun mieheni oli ehtinyt sinne ennen minua," sanoi todistaja, "koska minulle oltiin hyvin kylmäkiskoisia siellä."

Edelleen todisti hän, että niittaus siellä myöskin oli huonoa. Tästä hän huomautti isännilleen, mutta tuloksitta. Hän uhkasi esittää asian suoraan laivastohallinnon konttorilin Philadelphiassa, mutta häntä varoitettiin sitä tekemästä.

"Minä menin Philadelphiaan ja minut pantiin uudelleen pois työstä," sanoi todistaja.

KREIKAN KABINETTI ERONNUT

LONTOO, marrask. 17 p. — Ateenasta lennätetään: Kreikan kabinetti, jossa pääministerinä on toiminut Venizelos, on eronnut. Kabinetin eroamisen aiheutti venizelolaisten häviölle joutuminen äskeisissä yleisissä vaaleissa.

Valtionhoitaja amiraali Coundouriotis on pyytänyt G. Rhallista, joka oli pääministerinä kuningas Konstantinuksen aikana ja joka on jo 80-vuotias, muodostamaan uuden kabinetin. Rhallis on kuitenkin kieltäytynyt muodostamasta uutta kabinettia ja tämä tehtävä on nyt annettu Venizeloksen kiivaan poliittisen vastustajan Gounariksen suoritettavaksi.

Ateenan pörssi suletttiin ellen finanssiaalisen romahduksen pelosta.

Viimeisten vaalitietojen mukaan ovat eri puolueet vallanneet paikkoja edustajahuoneessa seuraavasti: Konstantinistit 250 ja venizelistit 118.

Yksin pääministeri Venizeloskin joutui vaaleissa häviölle. Kaikki hänen kabinettinsa jäsenet olivat ehdokkaina vaaleissa, mutta vain kaksi heistä tuli valituksi.

LUZERNE, Sveitsi, marrask. 17 p. —"Venizelistien häviölle joutuminen Kreikan vaaleissa merkitsee minun plakkoin tapahtuvaa palaamistani Kreikan valtaistuimelle," sanoi entinen Kreikan kuningas Konstantinus tänään. "Minua eivät hämmästyttäneet vaalien tulokset."

ATEENA, marrask. 16 p. — Kaksi venizelolaista sai surmansa täällä tänään riehuneessa mellakassa. Pelätään mellastuksien uusiutuvan ja sanotaan olevan senkin vaaran tarjona, että sotaväki voi nousta kapinaan.

PARIISI, marrask. 17 p. — Täkäläiset lehdet ovat sieltä mieltä, että Ranska ja Englanti estävät entisen Kreikan kuninkaan Konstantinuksen pääsemästä takaisin Kreikan valtaistuimelle.

MITÄ SANOTAAN VEN.-KAUPOISTA WASHINGTONISSA

Tulevan hallituksen mielipide ilmeisesti kauppasuhteitten kannalla

(F. Pille kirj. Paul Hanna)

WASHINGTON, D. C., marrask. 13 p. — "Tuleeko tuleva hallitus käymään kauppaa Venäjän kanssa jos Lenin pysyy vallassa?" kysyin eräältä huomatulta republikaanilta.

"Yes", hän vastasi. "Tuleva hallitus kävisi kauppaa Venäjän kanssa vaikka siellä olisi itse Woodrow Wilson demokraatteineen vallassa".

Yhdysvaltain on käytävä kauppaa Venäjän kanssa, hän lisäsi, tai lakkauttaa ulosvienti kokonaan. Ulkomaakauppa on, ja aina tulee olemaan, valtakuntien välistä tavarain vaihtoa. Tähän asti on länsi-Europa kuluttanut suurimman osan meidän eksporttituotteistamme, lähettäen vastineeksi omia tuotteitaan sekä kultaa tasaamaan tiliään. Kaksi vuotta jälkeen aselevon allekirjotuksen ei Europalla ole valmiita tuotteita enempää kuin raaka-aineitakaan vaihtaa meidän tuotteisiimme. Amerika on kauppias jonka ostajat ovat tehneet vararikon. Meidän ulkomaakauppamme vähenee ja tehtaamme joutuvat sulettaviksi .

Vaikka Ranskan, Italian, Saksan ja Englannin rahanarvo ei olisi laskenutkaan niin paljon kuin se on, olisi europalaisten ostomahdollisuus täkäläisillä markkinoilla rajotettua sillä valtakunnat eivät osta ulkomailta rahalla. Ne ostavat omilla tuotteillaan ja käyttävät rahaa vain tilien tasaukseen.

Mitä suoranaisesti rahaan tulee niin on Ranskan frangi seitsemässä sentissä yhtä huono vaihtoväline kuin Saksan markka yhdessä sentissä. Molemmissa tapauksissa on menetys tuntuva, ja tiettyä on että veden alla hukkuu yhtä hyvin oli sitä enemmän tai vähemmän.

Olemme nauraneet omenakauppiaalle joka osti omenia kaksi viidellä sentillä ja möi kolme viidellä toivossa ,että paljo käsittely tuottaa voittoa. Europa on tehnyt aivan samaa usean viime vuoden ajan samoilla tuloksilla kuin omenakauppiaskin.

Amerikan täytyy siis löytää uusia ostajia tai lopettaa ulkomaakaupan. Venäjä on ainoa tärkeä Amerikan vaihtokauppias. Eräs new-yorkilainen tehtailija, jolla on varasto täynnä tuotteita, joita Europa ei voi ostaa, sanoi tähän tapaan :

"Venäjä tarvitsee mitä minulla on myytävänä ja voi maksaa osaksi kullalla ja osaksi sellaisilla raaka-aineilla, joita ei saada mistään muualta. Venäjän voi pelastaa minut ja monta muuta perikadosta. Tulemme käymään kauppaa Venäjän kanssa tai tietämään syyn miksi ei".

Kovat ajat, työttömyys ja liikevararikot tulevat tämän talven aikana antamaan traagillisen loppunäytöksen Wilsonin hallituksen Venäjän politiikalle. Kevät ja uusi hallitus tulee näkemään suhteiden avaamisen Venäjän kanssa keinona taloudellisen rappeutuneisuuden ehkäisemiseksi Yhdysvalloissa.

SOSIALISTIEN ÄÄNIMÄÄRÄ OREGONISSA

SALEM, Ore., marrask. 16 p. — Täydelliset vaalien tulokset Oregonissa osottavat että sosialistipuolueen presidentin ehdokas Eugene V. Debs sai 9,988 ääntä. Harding sai 143,526 ääntä; Cox 80,212; kieltolakipuolue 3,576 ja Industrial-Labor (entinen Socialist Labor) puolue 1,505 ääntä.

Siitä huolimatta vaikka sosialistipuolue tässä valtiossa meni kokonaan pirstaleiksi (lukuunottamatta suomalaisia osastoja) vuonna 1919, eikä juuri minkäänlaista vaalitaistelua käyty viime vaaleissa, oli sosialistien äänimäärä nyt 277 suurempi kuin vuonna 1916, jolloin ei myöskään ollut Socialist-Labor vaalilistaa tässä valtiossa.

Yhdysvalloissa kolme miljoonaa työtöntä

WASHINGTON, marrask. 17 p. — Työviraston antamien tiedonantojen mukaan on tässä maassa kahden ja kolmen miljoonan välille työttömiä.

Wade Skinner, työviraston apulaisjohtaja, sanoi että tämä arvio on kaikkien alhaisimpien laskelmien mukaan. Työvirasto valmistelee juuri suunnitelmia koko maata käsittävän työttömyystilaston kokoamiseksi. Kun se on tehty, luullaan työja kauppaviraston ryhtyvän toimenpiteisiin työttömyyden muodossa uhkaavan kansallisen katastroofin välttämiseksi.

Työväenjohtajat ennustavat "mojakkasappoja" ja leipäkapinoita tulevan talven aikana ellei heti ryhdytä toimenpiteisiin työttömyyden ehkäisemiseksi, joka heidän laskelmiensa mukaan on valtavin sitto vuoden 1907 paniikin.

TYÖSELKKAUKSIA ESPANJASSA

SARAGOSSA, marrask. 17 p. — Kaikki työläiset tässä kaupungissa ovat menneet lakkoon protestiksi työläisten johtomiesten vangitsemista ja ammattiyhdistysten pääkorteerin sulkemista vastaan. Vankilat ovat täynnä vangittuja ja viranomaiset ovat vuokranneet asuinhuoneita, joihin sijottavat vankeja.

SOKERI ALENNUT TAASKIN

PORTLAND, Ore., marrask. 16 p. — Sokerin hinta aleni täkäläisillä markkinoilla puoli senttiä paunaa kohti tänään, ollen nyt yhdessätoista dollarissa sadalta paunalta.

SUU POIKKI TYÖLÄISILTÄ

WASHINGTON, marrask. 16 p.— Tästäedes tullaan valtio-, sota- ja laivastovirastorakennuksien työläisiä sakottamaan jos he puhuvat työaikana, lukuunottamatta virka-asioita.

Asetuksen ensimäisestä rikkomisesta seuraa päiväksi työstä erottaminen ja sitä seuraavista sellainen rangaistus kuin asianhaarat edellyttävät.

MRS. McSWINEY TULEE AMERIKAAN

WASHINGTON, marrask. 17 p. — Syömälakkoon kuolleen Corkin loordimajurin Terence McSwineyn leski saapuu Yhdysvaltoihin todistamaan n.k. "sadan komitean", Irlannin asioita tutkivan komitean kuuluisteluihin. Hän on jo saanut matkapassit ja lähtee matkalle marraskuun 24 p:nä.

PÄÄSI TAKUULLA VAPAAKSI

LONTOO, marrask. 16 p. — Parlamentin alahuoneen jäsen eversti C. L. Malone, joka vangittiin viime keskiviikkona Dublinissa, minne hänet oli kutsuttu puhumaan, oli eilen kuulusteltavana oikeudessa syytettynä siitä, että hän olisi yrittänyt kiihottaa kansaa kapinaan. Syytös perustuu hänen täällä t.k. 7 p. pitämäänsä puheeseen. Jutun käsittely lykättiin viikko tuonnemmaksi ja syytetty vapautettiin 2,000 paunan takuulla. Yleinen syyttäjä Travers siteerasi seuraavat kohdat Malonen puheesta:

"Venäjän vallankumous opetti meidät käsittämään vanhan parlamentin humpuukimaisuuden..... Minä toivon pian tulevan sen päivän, jona me kokoonnumme tänne antamaan siunauksemme Englannin vallankumoukselle — jolloin te kokoonnutte tänne ensimäisen koko Englantia käsittävän työläisten, meri- ja maasotilaiden kongressin edustajina.

"Kun tuo päivä tulee, niin tuho kaikille niille, jotka asettuvat meidän tiellemme..... Mitäpä on se, jos muutamia Churchilliä tai Curzonia riippuukin lamppupaaluissa, verrattuna tuhansien ihmisten kurjuuteen."

KELTASTEN KOKOUS SVEITSISSÄ

BERNI, marrask. 16 p. — Sveitsin hallitus on antanut maihinpääsyluvan täällä joulukuun 5 päivänä alkavaan oikeistososialistien kansainväliseen kongressiin saapuville edustajille.

Edustajain on kieltäytydyttävä ottamasta osaa minkäänlaiseen valtiolliseen toimintaan maassa olonsa aikana ja poistuttava maasta niin pian kuin kongressi on lopettanut istuntonsa. Kongressiin ottavat osaa niiden ryhmien edustajat, jotka ovat kieltäytyneet hyväksymästä Kolmannen Internationalen asettamaa 21 ehtoa uuteen Internationaleen pääsemiseksi.

PETLJURA KÄRSINYT TAPPIOITA

Voiton innostamat punaiset kylvettävät valkoisia Ukrainassa

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Nov. 17, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

KONSTANTINOPOLI, marrask. 16 p. — Vain muutamia kenraali Wrangelin esikunnan jäseniä kerrotaan päässeen pakenemaan Krimiltä. Sen kerrotaan kokonaisuudessaan tulleen hävitetyksi, sen jäsenet joko kaatuen taisteluissa taikka joutuen punaisten vangiksi. Virallisiin piireihin saapuneista tiedoista käy selville että kenraali Wrangelin rintaman selkäpuolella harjotettu propaganda myöskin suuressa määrin vaikutti armeijan luhistumiseen rintamalla.

10,000 wrangelilaista kerrotaan kuletetun pois Krimiltä.

Tuli, joka pääsi alkuun tapaturman kautta, tuhosi Yhdysvaltain Punaisen ristin arvokkaat varastot Sevastopolissa.

Yhdysvallat antaa apua evakuoimissessa.

WASHINGTON, marrask. 16 p. — Kaikilla Mustalla merellä olevilla yhdysvaltalaisilla sotalaivoilla, joita voidaan siihen tarkotukseen käyttää, tullaan kulettamaan pois pakolaisia Krimiltä. Valtio- ja laivastoministeriöt antoivat eilen valtuuden käyttää yhdysvaltalaisia laivoja tuohon tarkotükseen vara-amiraali McCullyn, etelä-Venäjän vesillä olevan yhdysvaltalaisen laivaston ylikomentajan, pyynnöstä.

40,000 kuletettu pois Sevastopolista

LONTOO, marrask. 16 p. — Reuterin Konstantinopolin-kirjeenvaihtaja tiedottaa, että noin 40,000 pakolaista on kuletettu pois Sevastopolista.

Moskovasta tulleessa virallisessa tiedonannossa kerrotaan punaisten vallottaneen kenraali Bulak Balakowitshin joukoilta Kalenkowitshin kylän ja aseman, jotka ovat noin 130 mailia luoteiseen Kievistä.

Petljuralaiset kärsineet tappion.

MOSKOVA, marrask. 16 p. — Krimillä saavuttamansa voiton innostamina neuvostojoukot ovat tehneet hyökkäyksiä ukrainalaisia joukkoja vastaan suurella menestyksellä. Lähellä Moziria hallituksen joukot tekivät hyökkäyksen suurempilukuista vihollista vastaan ja valtasivat siltä Kalinkowitshin, ottaen lukuisia vankeja ja paljon sotasaalista.

Kolme Petljuran divisioonaa kärsi tappion kun punaiset kiivaan hyökkäyksen jälkeen valtasivat useita asemia 16 mailia koilliseen Derazhnyasta ja 10 mailia itään Novoshitshasta. Dzhanskoiskin suunnalla punaiset kaappasivat panssaroidun junan sekä useita kuularuiskuja ja tykkejä.

Pakolaisia saapunut Konstantinopoliin.

LONTOO, marrask. 16 p. — Exchange-lennätinyhtiölle tulleet tiedot kertovat, että kolme amerikalaista hävittäjälaivaa on saapunut Konstantinopoliin tänään tuoden pakolaisia Sevastopolista. Pakolaiset sanoivat Sevastopolin evakuoimisen suoritetun loppuun ennen kuin punaiset sinne saapuivat.

Kenraali Wrangelin kerrotaan saapuneen Konstantinopoliin venäläiselä risteilijällä "Korniloffilla".

Tilanne kamala Sevastopolissa.

KONSTANTINOPOLI, marrask. 16 p. — Täydellinen sekasorto oli vallalla Sevastopolissa sieltä pois kuletettaessa siviiliväestöä. Laivalaitureilla oli korkeat kasat pakolaisten tavaroita, jotka heidän oli jätettävä siihen mennessään laivoihin. Saatavissa olevilla laivoilla voitiin kuletaa pois vain yksi kolmasosa pakoon pyrkivistä.

Samanlainen tungos vallitsi toisissakin Krimin satamakaupungeissa, jotka jo ovat punaisten käsissä. Useat pakolaisia tänne tuoneet laivat makaavat ankkurissa kaupungin edustalla, pakolaiset edelleen ollen noissa laivoissa, heitä kun ei huoneiden puutteen vuoksi voida laskea maihin.

Viime hetkillä ennen Sevastopolin joutumista punaisille siellä vallitsi kamala sekasorto. Wrangelin pääkortteeri siirrettiin laivalaiturille, mistä päin hän johti viimeistä puolustusyritystä. Taistelun synnyttämä

Lakia täytetään työläisiin nähden

DENVER, Colo., marrask. 16 p. — Kolmeatoista entistä United Mine Workersin virkailijaa ja liiton jäsentä sakotettiin täkäläisessä piirioikeudessa valtion "teollisuuslain" rikkomisesta antaessaan lakkomääräyksen hiilikaivostyöläisille marraskuussa 1919. Juttu aiotaan vedota ylempään oikeuteen.

SUOMALAISIA MURHAAJIA VANGITTU

Duluth, Minn., mararsk. 10 p. — John Kujala, ikä 32 vuotta, tunnetaan myös nimellä John Koski, ja Swan J. Liukkonen (Carl Benson), ikä 18 vuotta, istuvat parhaillaan Duluthin vankilassa syytettynä autonajuri Johnny Jonesin murhasta, joka tapahtui kesäk. 5 p. tänä vuonna. Kujala vangittiin eilen työpaikallaan Duluthissa ja Liukkonen vangittiin eräällä tukkikämpällä Ontariossa, Canadassa, viime viikolla ja tuotiin tänne. Mikko Inkinen, kolmas suomalainen, joka Jonesin murhan lisäksi on syytteessä myöskin erään maanviljelijän murhasta, joka tapahtui Autombassa viime toukokuulla, on vielä kateissa ja etsitään häntä.

Liukkonen on tunnustanut olleensa läsnä silloin kun Jones murhattiin, mutta olivat murhan suorittaneet Kujala ja Inkinen; hän ei ollut ottanut siihen osaa.

Jones sai surmansa mainittuna aikana, lähtiessään kyyditsemään kolmea miestä autollaan Duluthista Cloquettiin. Liukkonen oli istunut Jonesin kanssa etuistuimella, Kujalan ja Inkisen istuessa takana. Tällöin ammuttiin takaa laukaus, jonka johdosta Jones heti kuoli. Liukkonen selittää, ettei voi sanoa, kumpi takana istuvista miehistä laukasi revolverin.

Jonesin ruumis löydettiin tienvierestä seuraavana päivänä. Verinen auto tavattiin eräästä Tamarackissa olevasta autotallista. Liukkonen on aikasemmin palvellut Yhdysvaltain laivastossa.

Tyttö antoi ilmi rakastajansa.

Miss Marie Aho, seitsemäntoista vuoden ikäinen farmarin tytär East Lakesta, Aitkin kauntista, on Heraldin kertoman mukaan antanut ilmi Liukkosen, jonka vangitsemisesta edellä kerrotaan. Liukkonen oli kuullemma tytön entinen rakastaja ja hänellä oli tieto missä Liukkonen oleskeli. Hän kyseli sheriffin toimistosta aikaisemmin, kuinka suuri on se kiinniottamispalkinto, joka Liukkosesta on luvattu, ja antoi sitten ilmi Liukkosen osotteen Canadassa, jonka perusteella vangitseminen sitten toimitettiinkin. Emme tiedä onko hänelle maksettu tuo palkinto, joka on 500 dollaria.

Kuivana uutisaikana saivat paikalliset porvarilehdet suomalaisten murhamiesten jutusta uutisen, josta kertovat vaapsahaisen korkuisilla kirjaimilla. — Työm.

LAIVA KARILLA; MIEHISTÖ PELASTUNUT

MARSHFIELD, Ore., marrask. 17 p. — Joan of Arc niminen rahtilaiva ajoi Rogue Riverin matalikolle ankarassa myrskyssä maanantai-iltana. Miehistö laskeutui pelastusveneisiin ja lähistölle sattunut City of Topeka pelasti heidät. Joan of Arc oli matkalla St. Helensistä, Ore., San Pedroon, Calif., lastattuna puutavaralla.

ÄITI TAPPOI KOLME LASTAAN VEITSELLÄ

GORIN, Mo., marrask. 16 p. — Mrs. Grover Buford pisti lihaveitsellä kolme lastaan kuoliaaksi kotonaan täällä eilen. Sen jälkeen yritti hän tappaa itsensä, jonka johdosta on hyvin heikkona. Lapset olivat ijältään kahdesta seitsemään vuoteen. Vanhin lapsista, yhdeksänvuotias poika, nähtyään mitä äitinsä teki, juoksi naapuriin hakemaan apua.

jylinä ja humu kuului kaupunkiin selvästi ja sen asukkaat valtasi kauhu. Haavottuneita tuli laahustaen takaisin rintamalta, etsien apua ja vaatien heitä vietäväksi turvalliseen paikkaan.

Vielä enemmän piiritettynä olevalta näytti kaupunki, kun kaiken lisäksi syttyi tulipaloja ja niistä kohonnut sakea savu peitti tornit ja muut korkeat rakennukset ja satamassa olevien laivojen mastotkin. Tuli tuhosi m.m. Yhdysvaltain Punaisen ristin varastot.

KIIRUHTAVAT VALMIIKSI SOPIMUSTA

Englanti ja Italia ryhtynevät pian kaupankäyntiin Venäjän kanssa

LONTOO, marrask. 16 p. — Uutisten kenraali Wrangelin kukistumisesta tuskin ehdittyä kuivaa lehdissa, Englannin kabinetti rupesi kiirehtimään valmiiksi kauppasopimusta Neuvosto-Venäjän kanssa. Kabinetilla oli harkittavana sopimus maanantain kokouksessa ja se jälleen päätti kuluttaa hyvän osan tästä päivästä sen tarkistamiseen, sillä ollen halu saada sopimus pian valmiiksi nyt kun Neuvosto-Venäjä on kukistanut viimeisen huomattavimman vihollisensa.

D. R. F. Giannini, täällä olevan Italian taloudellisen lähetystön johtaja sanoi UN:n edustajalle, että Italia on jo hyväksynyt kauppasopimuksen Venäjän kanssa, tehden vain pieniä muutoksia alkuperäiseen sopimukseen, ollen valmis allekirjottamaan sen niin pian kuin Englannin päätös tulee tunnetuksi.

Giannini sanoi Italian Venäjän kanssa tekemän sopimuksen sisältävän pääasiassa samanlaiset ehdot kuin sekin kirjottamaton sopimus, jonka nojalla Italia nyt käy kauppaa Venäjän kanssa, paitsi että siinä annetaan kaupankäyntiä koskevat takeet. Hän on hyvin läheisissä suhteissa Englannin taloudellisten ja diplomaattisten eksperttien kanssa ja hän sanoi ei lainkaan olevan otaksuttavissa, että Englanti enään kieltäytyy tekemästä kauppasopimusta Neuvosto-Venäjän kanssa.

LONTOO, marrask. 16 p. — Täällä olevan Venäjän kauppavaltuuskunnan jäsenet pitivät eilen neuvotteluja ministeristön kanssa kauppasuhteiden avaamisesta Englannin ja Venäjän välillä. Pääministeri Lloyd-Georgen tiedetään suosivan kauppasuhteiden avaamista, mutta useat huomatut kabinetin jäsenet sitä vastustavat.

SVEITSIN SOSIALISTIT JA III INTERNATIONALE

BERLIINI, marrask. — Bernistä ilmotetaan "Freiheitille", että Sveitsin sosialistisen puolueen keskuskomitea oli kokoontunut Olteniin tov. Reinhardin johdolla. Kolmen istunnon ja pitkien keskustelujen jälkeen oli kolme päätöslauselmaa esillä Moskovan 21 ehdosta. Ensimäinen, joka oli Weltin, Baaselista, vaati liittymistä Moskovan Internationaleen ja 21 kohdan ehdotonta hyväksymistä. Se hylättiin 47 äänellä 12 vastaan.

Toinen päätöslauselma oli toveri Schneiderin, Baaselin "Vorwärtsin" ent. toimittajan ja siinä esitettiin periaatteellinen liittyminen Moskovan Internationaleen, mutta ei 21 ehdon hyväksymistä sekä komitean valitsemista neuvottelua varten Moskovan kanssa uusista ehdoista. Se hylättiin 48 äänellä 8 vastaan.

Kolmas päätöslauselma, joka oli Robert Grimmin, hyväksyttiin 40 äänellä 18 vastaan. Päätöslauselmassa sanotaan:

Puolueen johto kumoaa päätöksensä huhtikuulla 1920, jolla se liittyi Kolmanteen Internationaleen. Puolueen johto ehdottaa ylimääräisille puoluepäiville:

1) Hylkäämään Kommunistisen Internationalen 21 vastaanottoehtoa, koska niitä ei voida täyttää.

2) Ammattiyhdistysten ja puolueen johdon tehtäväksi annetaan ryhtyä suhteisiin niiden ulkolaisten puolueiden kanssa, jotka toivovat liittyvänsä Kommunistiseen Internationaleen, mutta jotka eivät ole yksimielisiä 21 ehdosta, ja yhdessä näiden kanssa pyrkiä tarkastamaan liittymisehtoja, jotka tekevät mahdolliseksi vallankumouksellisten työväenpuolueiden kansainvälisen yhteeliittymisen.

HIILIKAIVOS TULESSA

UNIONTOWN, Pa., marrask. 16 p. —Uniontown-Donnellsville hiiliyhtiön kaivos lähellä Brownsvillea on tulessa. Ihmishenkiä ei ole kumminkaan menetetty. Virkailijat sanovat tulen panneen kaivoksen pilalle ainakin kahdeksi vuodeksi. Vahinko arvioidaan miljoonaksi dollariksi. Kaivoksessa on työskennellyt noin 200 miestä.